

Anna Williams
Hitterdal

- 1.0 så har d^{em} - tj^{em} d^{em} 'h^{ej}im att, å så har d^{em} et stort ~~MESSEN~~
måR da:, så d^{em} har - "ber-inn Syllfålka å -
(Dei brukar å ha slike store mål enno?) å? (Deigjer det?)
d^{em} 'jær d^e: . somm& har rækta store brøll&p, somm& har 'mind&r,
(Brukte dei å vera større før, eller er dei helst større no?)
m - ø trur d^{em} ø störr&'nå øl d^{em} va 'før. (Å jaså) ja.
(Er det for det meste heime dei har det?) d^{em} har d^e nå - magj&
har d^e i tjærka å somm& - m^{est}& av d^{em} har d& heim&.
-
- å:- såm har år&latt å slikt mein&r du? (Ja, har du høyrt noko
2.0 om slikt?) ja: da. åsså kåppi^j, å- (Det har altså vore folk
som dreiv med slikt?) ja: § - (Er det nokon enno som driv med
slikt rundt her?) ittj& no meir. (Ikkje det?) nå:.. d^e ha:r
vår& øn (for m^{en}?) d^{em} ø d^e& d^{em}mm nå såm bruка t& å - såm bruка
t& åsså "gå:-ront å år&lat& åsså - åsså s^{ett}& d^{em} iglar på veit
du (Åja. Var det andre ting dei brukte slik t^{el} å doktera med?)
nei øg trur tj& d^e: , øg kantj& sans& d& va nåkå a:na
- 3 h^{ell} at d^{em} - år&lati^j å kåppi^j d^e: va år&trønt d& mein - ~~må~~
"dåkte:rija d^{em} joł& ø d^e f&r 'hå: d& va:, hadd&
d^{em} "huvont så år&lat& d^{em} å vis d& vær(k)t& så år&lat& d^{em} å
- å hæ:r kåppa d^{em}. "satt&: (= så att&) - m^{en} ront hær så trur
øg ittj& d^e va a:na d^{em} bruка te: - d^e va f&r' §elli såm heim&rå,
d^e va d^e:.

(Kan du fortelja litt om koss ei likferd går for seg?)
å: d^{em} - d^{em} tar like te tjörka (tjærka?) åsså har d^{em} 'prækän,
åsså b&'græv d^{em} d^e, i joła. (Plar dei ha noko slag party eller
noko slikt?) nei ittj& hær. nå. ittj& ført jømt. n - somm&ti&r

så - så e: - samlas fa'meli'n i 'heime, akkoratt dəm nærast&
"sösk&na, åsså - så har dəm ən lantj å - dər ə majj - somm&ti&r
dəm tjəm lajt a'sta, så ska d&m reis& tebars att, så har dəm
fyre

4. mat - m& n - 'kaffi ~~fjør~~ d&m reis&r.

(Veit du om dei brukte å ha noko slags gjestebod, før?)

vəll, əg trur də: fyston&s, maj - majj& år s - føri mi:n& fålk
kåmm hær, da bruka dəm dən samr& ~~sin~~ sikk&n såm dəm bruka i
gaml&lann(&), mən ittj& nå på laj - lajj - majj& år..

(Brukar de mange norske matsortar rundt her?)

å ja, me båkå fattigmann å - å lefs& å 'flattbrø å - 'kaffike:k å
- å - 'kokki:s - kårst əg veit tj& åm də ə nærst ~~merde~~ həll ei.

5. (Nokon av dei er er norske. - Er det nokor spesiell tid på året
at de brukar meir norsk mat enn elles?)

ja: me brukar fattigmann å lefs& te jul.

(Er det andre ting de gjerne brukar til jul?)

ja - 'flattbrø. (Har du baka flattbrø nokon gong?)

nei ə "hartj& båkå ~~merde~~ 'flattbrø mən ə har båkå lefs&, majj&
gājjar. (Kan du fortelja korleis du gjer det?) ja'ha, m- kokar
po'tet&r å så məR du dəm, åsså har du - səltar du dəm gått, å
så har du litt fett i, åsså flōur, åsså miks - & - knår du ə də:

6. gått i'sām&n så(l)s at feitt& - å på ~~bakabøle~~ båkåbole
å rullar dəm rækti tunn&, åsså steik&r du dəm på tåpp&n av 'stāv&n

(Brukar de noko norsk ost rundt her?)

ja, me - me - əg har tj& jort ost (Du har ikkje det? Men dei
brukar norsk ost?) ja, me har bruka norsk də mən - & - fålka min&
dəmm - dəmm har hatt ost 'nəst'n b&'standi dəm. (Ja, kva slags ost er
det ein har då?) dəm - dəm brukar slik åsså jær dəm -
ystr&r dəm stor& ostar. åsså səltar dəm dəm 'ne åsså lar dəm -

vør - 'liss&m vørå inni &n - te døm bli rætti sterk& da, å så -
(Kva heiter desse her ostesortane?)

7. & - & veit tj& hår døm heiter &:g - d& va nå ost da ! dø sstost,
så me kallar d&. (Å ja. Er det andre slag då?) ja så & dø
gåmmålöst såm døm jær tå 'surmjølk. (Gjer dei det enno rundt her
ja:, døm jær dø, somm&ti&r nå òu (?) (Er det ~~andare~~ fleire
nå, øg trur tj& dø & fleir&.

(Brukar folk å drikka mykje no, meir enn dei gjorde, før?)

8. døm drekk da vist - døm drekk ~~me~~ væl meir nå - & - bått&
kara å kvinnfålk drekk nå. (Det brukte ikkje å vera den vegen
før?) nå, døm brukta ~~me~~ ittj& å vørå (væra?) - kvinnfålka drakk
nå ittj& før i tia. (Men karane, dei tok seg vel ein tår -)
å, dei tok seg ein tur atti'blant dømm.

(Har du kinna smør nokon gong?)

- ja, øg har tjinna smør majj& gåjjjar, ~~me~~ ^{va da} me hadd& - hadd&
mjølk&streik, å da mått& me tjinn& smør å - §ølv&, f&r døm tok
~~me~~ d& ittj& på - på - 'plæ.ntn.

(Korleis ber du deg åt når du skal kinna?)

9. å:du - vønt- vønt& te fløtn ø litt&grann& sur å så - så: mår
vørå tåle køll da, mår du - så te - så har du ein kr - så har du
dø i ei steinkrukk&, å så har du ein kråss mè - på ein lang stav,
å så tjinnar du, te dø att& smøre å ^{så} tjinn&mjølka" søpp&Reita seg,
å så mår du - så tar du smøre utur tjinn&mjølka, øll&(r)
tjinn&mjølka tå smøre, å så tek du å vaskar dø gått, å så har
du - øltar du dø gått.

(Kva er det ein brukar rokken til?)

- te å spinn& - & - gå:ŋ. (Har du gjort det nokon gong?) nei
ø ha(r) "øll&r sponne gå:ŋ. (Men har du set når folk har gjort

10. det?) ja, ø har set majj& har sponne. ho (mor) har sponne majj& - ull av - majj& - ponn me ull ho. (Korleis bar ho seg åt når ho spann?) vøll ho - du må kall& ulla fyst, åsså - & - i lajj& tullar åsså - så må du - spinn du dø på råkk&n.

(Kva slag forskjellige måtar er det å få det lyst på, om kvelden
i huset? Korleis får du det lyst her for eksempel, om kvelden?)
me tønnar på 'lektrik lyse. (Har alle folk electric lys rundt
her?) ja nå så, trur øg døm har ølle 'samm&n lëkt - 'lectric

11. light. (Men det er ikkje så lenge dei har hatt det?) dø bærr&
åm'trent to år. (Kva brukte dei før?) me bruka "kærslinlamp&.
(Var det fleire slag av dei?) ja, dø va ~~flakslinlamp&~~ &'læddn-
lampur, å - "åRd'nèRi "kærslinlampur, å somm& hadd& 'gæ:s-
lampur. (Den som står der, kva kallar du den?) dø: ø kærslin-
lamp&. (Veit du kva dei brukte før dei fekk kerosene-lamper?)
da bruka døm lys, tægllys. (Kan du minnast dei brukte det?)
nei, dø kan ø tj& minnas. (Veit du om dei brukte å laga det
heim?) døm laga dø heim&? ja, døm jor& dø:. (Veit du korleis
dei gjorde når dei laga dei?) nei dø veit øg ittj&.

12. (Kor får de vatn ifrå her?) ifrå- pompa. (Og kor tek pumpa
vatnet ifrå?) ifrå jola, døm - (Og kva kallar du det som
ein må grava eller drilla i jorda for å få opp vatn? Det
hole?) å:, brønn. (Har alle folk brunn rundt her?) ja:, døm
har brønn øll& i'hop. (Brukte ikkje alle å ha brunn før og?)
vøll dør va ~~øg~~ majj& så fekk vann ifrå sprij- sprijgar,
"fyston&s døm kåmm hær.

(Kva for nokon er dei viktigaste krappane rundt her? Kva er
dei viktigaste tinga dei avlar?) viktigast&? (Ja.). å: dø: ø

13. grøn, havre å ~~øg~~ höy, å: korn, å- po'tetur. (Kan du fortelja
litt om kva ein må gjera for å få ein god kornkrapp?)

å: - du må "ha-på 'møk&r, å så: pløy& dę gått, å harv&, å "ha-på
14. 'føRtilais&R, å så plantar du korne. å så
"kult&veitar du d& gått, "ugras
(Og så når hausten kjem, kva gjer ein då?)
ja då: - ~~MM~~ blir d& te få dę i 'seilo'n då, ~~MM~~ hakkar dę i
'seilo. ja, dę: ~~MM~~, så me legg i 'seilo'n
då, dę så me ittj& legg i 'seilo'n så - så ~~MM~~ §akkar dęm dę,
å så haskar dęm utut' kornkabb&n.

K 66.

Anna Williams

Hitterdal.

O. (Er det mykje fisking rundt her?)

mja, d^{em} fiskar haRt om - på vår'n. nå blir d^e snart 'traut-si:sn, - (Kor er det dei fiskar henne?) d^{em} fiskar i 'røv&r'n - 'røv&ræn, m^aj - å i "krikkæn. (Kva brukar ein til å fiska med? te bet, meinær du? (Ja, både til "bet" og til redskap.) ~~gj~~ å:, d^{em} har - fisk&ståjjⁱ - d^{em} har ~~mmm~~ fisk& - fisk&ståjjir m^e lajjⁱ& snøre på, å så - somm& brukar makk te fisk& m^e å somm& brukar - flu:gur. (Kva slags fisk er det helst?) å: d^{em} fiskar - nå: blir d^e snart 'tröut&si:sn, men så h^u blir d^e - når d^e li på så blir d^e bæ:s, å så blir d^e - blir d^e "ka:rhu.s&, å perch.

(Kva slags forskjellige dialektar snakkar dei rundt her?)

å: d^{em} snakkar "h^øddøl å gulbransdøl å - 's^øt&rsdøl.

(Er det nokon som ser ned på f^{ol}k som snakkar andre dialektar eller som gjer narr av dialektane, hermer etter dei?)

2. å: ja, d^{em}"jær-nåk d^e:.. du veit d^e: rart - hør&s rart ut føre andre såm ittj& snakkar ~~gikt~~ h^øddøl, d^e hør&s rart ut f&r d^enn s&m ittj& ~~mm~~ - kan& har hört d^e fæRt mytj& f^{ør}. (Kan du minnast noko slikt som dei brukar å herma anten etter heddøler eller etter gudbrandsdøler?) ja, "kan-nå d^e:, d^e va ein - eg sansar me hadd& ein dansk hyr&kar, hann f&rsto - me ~~bru~~ka p^o Å s^øå 'væ:l veit du, å hann - han brukar te å le: av d^e; f^{ør} hann sa - d^{em} sa v^øll d^emm veit du. (Er det noko som dei har herma etter gudbrandsdøl, for eksempel?) ja: -

(Kva for game'ar var det helst de leika då du gjekk på skulen?)
å: d^e: va - slå på rijjjⁱn å - last couple out å - å beis-

'beisball. (Var det noko serleg de gjorde om vinteren?) ~~xxxxxx~~
~~xxxxxxxxxxxxx~~ væll - da: sto ðm på §i (Var det andre ting og?)
§i ~~på~~ ^{digm} ~~Seisan~~ - (Kor var det helst de skeisa henne?) ~~¶~~ å:, dø va på 'leik&n. (Var det ein lake like ved skulehuset då?) ja, me - lit& styttje ifrå huse. (Og kva heiter den lake'n?)
7. å me kallar han 'Leuni leik. (?)

(Korleis likar du det at det begynnar å bli så mykje engelsk både i skulen og kyrkja og at det begynnar å gå litt tilbake med norsken?) væll, døm - øll& gamm& falka dømm likar dø nåk ittj& veit du, før dømm - døm blir liksåm på ein måte på utsia ~~men~~ & - liiss&m all& 't§ØRt§duijsar så ø når dø nå 'spe§§&l så ø dø støtt på nårst - på øjj&lsk "mein&r øg, men - kåRs døn yngre generation syns dø ål'Rait dø: veit du, før - dømm kann nåk dø øjj&lsk& bøst da, f&r du veit nå: blir dm "komf&rmera på nårst - på øjj&lst, å: - før så va: døm - dø 'va: nån så ~~men~~ va komf&rmera på øjj&lst nå - ^{svært} ~~majj&~~ år ~~medan~~ te'bars ðu, ~~men~~ men d& va 'haltn av vært da, men nå ø d& bærr& øjj&lst.

5. (Har du høyrt snakk om spøkelse nokon gong?)

ja døm har prata åm spøk&ls&, men - øg "trurtj& nåkå 'på: spøk&ri øg. (Nei men du har vel høyrt mange historier og slikt om det?) å §u:R, ø har hørt slik& hi'storiar. (Kan du minnast nokon slike historier ~~som~~ du har høyrt?) ja døm - døm kleima nå tassn bygd& heddaRStjörtja i gamm&lann veit du, - men - så hørd& døm - bruka te - hør- snakt& åm at - hørd& dø spølå i steinar å - å at ~~xxxxxxxx~~ d&m hørd& "mu:sikk.

(Ja. Kan du minnast nokor spesiell historie som du har høyrt?) nnei - øg trurtj& dø: nå. dø ø så leøjj& sea at ø hørd& døm prata åm ø dø att& - men ø veit døm snakka åm "spøk&ri da, men ø har øil&r trudd nåkå på: spøk&ri ø: å ittj& ~~pappa~~ høll&r. ~~tassar~~

6. (Har du høyrt om ~~finne~~ folk som kunne trolla?)

ja ø har da hört nåkk snakka åm dø mën - mën øg trur tj& nåkå på dø: høll&r øg. (Nei. Men har det vore nokon som har drive med slikt her?) nei ø hartj& hört dø , m-m. (Men gamle folk hadde vel historier om det og, ifrå gamlelandet?) ja ~~eg~~ dem had- øg har da hört dem har snakka åm dø mën øg kan ittj& sans& d& meir. mën ø har da hört dem har prata åm dø at ein kunn& trölla ~~menn~~ mën dø - ø - dø ~~haugen~~ høyr&s lissåm - u'mðug&leg ut.

(Brukar dei å gå julebukk rundt her?)

å ja.

(Brukar dei det enno?)

7. å nei - ein at - ittj& så mytj& nå mën ø va 'ei stonn ^{dø} & va 'næstn vært år så - va dø dø - jul&bøkkar nestn vær kvøll. å - dem va - drøssa draktir å - å når dem kåmm te plassar da så blei dem tRita f&'§illig& tiŋj, bak&ls å 'køndi å øl.

(Korleis har de det elles med juleskikkar? Kva tid er dét jula startar?) å: me startar åm "juløftan. (Tidleg på dagen?) å: ja, dem har dø støst& måle sitt har dem åm juløftan, dn'fir& å "tju&nd&, åsså - før næst& da - før "sondag&n, & - ø mein&r jul&dag&n da har dem 'præk&n da, så blir dø lissåm - mën d&m har støst& måle sitt åm kvøll'n, åm juløftan. åsså åm jul&dag&n da å gått - å somm&tir har d&m a&ndag å somm&tir trøadag (trøådag?) jul öu. (Brukar ein julegåver?) j&'ha:, m har ~~julegåver~~ jul&gavur, dem - dem åpnar jul&gavun sin& juløftan öu. (Er det berre dei norske som gjer det, eller er det andre folk rundt og?) å: væll - dø ^{er} andr& öu - f&r dø ø liissm ein bygd&§ikk trur ø. (Brukar dei juletre?) ja: dem brukar jul&tre, så stor& ~~så~~ såm dem kan få dem

9. inni hus. (Kør lenge varar jula? Kva tid er det slutt?) å:, dø: -
dø mest& a tia juR te:- te
'nyttår. dø va nå ju (Og brukar dei å
ha noko gjestebod eller parties slik juletider?) ja:, har da dø:
ðu. (Brukar dei å ha det andre tider på året og enn akkurat jul?)
vøll, te påsk& har døm - har døm - party å - å fjørd& ju'lai dø:
ø nå - da har døm ðu party (parties?), å i -
thanksgiving. (Brukte dei å ha meir før enn dei har no?)
å: - søttnd& mai har døm å: feira. (Å dei har det?) ja døm har
10. feira - ~~møg~~ majj- flei're gåjj&r så har me hatt - & - har me hatt -
& - ein go 'pRo:græm å - å lantj å dø:, i kvinn&f&renij&n å somm&
ti&r i tjærkun å (Skal det vera noko i år?) ø veit tj&

(Det er altså lite med kortspeling og slikt rundt her?)
ja, hær spølar me ittj& kort. (Og det er skikkeleg folk alt ihop
som er rundt her?) å ja, ø kan ittj& si& ~~aaaaa~~ ana, øl at døm ø -
(Er det nokon folk rundt her som er noko - noko for seg sjølv eller
litt ulike andre?) m - no, I couldn't say that. (Det er jo mange ☺
11. plassar at det er folk som - skil seg ut på ein eller annan måte -)
nøi, døm ø f&r'færd&løg& nais& - nais& å kåmå te å - jøstfri& å -